

การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ
โดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียน
แผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*
THE DEVELOPMENT OF AN ENRICHMENT CURRICULUM ON
COMPREHENSIVE READING ABILITY USING SQ4R TEACHING
COMPREHENSION CURRICULUM BY USING THE FOR GRADE 2
STUDENTS

วิชุดา มาแก้ว , Vichuda Makaero
ปริญญาภาษา สีทอง, Parinyapast Seethong
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
Major of Curriculum and Instruction, Faculty of Education,
Lampang Rajabhat University
E-mail : Vichuda_2538@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิผลของหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น แบบแผนที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) จำนวน 28 คน ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร และแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ

* Received 8 July 2021; Revised 9 December 2021; Accepted 11 December 2021

โดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลักสูตรมีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D = 0.55) และประสิทธิผลของการเรียนตามหลักสูตร เท่ากับ 0.6014 2) นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร, เทคนิคเอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับแผนภาพโครงเรื่อง, ความสามารถอ่านจับใจความสำคัญ

Abstract

The objectives This article aimed 1) to establish and determine the effectiveness of the curriculum promotes reading comprehension skills using the teaching of SQ4R techniques in conjunction with diagram writing storyline for grade 2 students and 2) to study the results of using a curriculum for promoting reading comprehension by using the teaching SQ4R technique together with plot diagram writing for grade 2 students which was pre-experimental research and the pattern used in the experiment was one-group pretest-posttest design. The samples group used student Grade 2, Semester 2, Academic Year 2020 Banlao School, 28 students. This was obtained from cluster random sampling. The Study instruments was curriculum, curriculum manual and reading comprehension test. The statistics used for analyzed using percentage, mean, and standard deviation T-test dependent. The results of the research found that 1) The established curriculum was suitable overall at a high level ($\bar{X} = 4.29$, S.D = 0.55) and the effectiveness of learning according to the curriculum was 0.6014. 2) Students who have studied with the curriculum promotes reading comprehension skills using the teaching of SQ4R techniques in conjunction with diagram writing storyline had a statistically higher average score for reading comprehension after study at the level of .05

Keywords : Curriculum Development, SQ4R Techniques Diagram Writing Storyline, Reading Comprehension Ability

บทนำ

การเรียนการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร และถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ เพราะทุกสาขาวิชาในแต่ละระดับชั้นต้องอาศัยความสามารถในการอ่านแทบทั้งสิ้นและที่สำคัญนักเรียนเมื่ออ่านแล้วต้องเข้าใจเนื้อหาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้

การอ่านมีหลายประเภท ได้แก่ การอ่านจับใจความ การอ่านตีความ การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ การอ่านวิเคราะห์ และการอ่านเพื่อประเมินคุณค่าซึ่งในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นั้นจะมุ่งเน้นให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะที่สำคัญในการสอนอ่าน ครูที่สอนในระดับประถมศึกษา นอกจากจะสอนให้นักเรียนอ่านคำได้ตลอดจนรู้ความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ยังต้องฝึกให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แต่ถึงอย่างไรก็ตามยังพบปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญที่มีให้เห็นอย่างต่อเนื่อง จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ได้รับการประเมินรอบ 3 เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2556 ผลการประเมินปรากฏว่าโรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) มีผลการจัดการศึกษาที่อยู่ในระดับคุณภาพที่ต้องปรับปรุงในตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีน้ำหนักคะแนนที่ 20 คะแนน แต่ผลการประเมินของโรงเรียนได้คะแนนที่ 7 คะแนน (โรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง), 2562, น. 10-13) และผลการทดสอบความสามารถของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 พบว่า ความสามารถรายด้านภาษา ในปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 55.01 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ และมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าการทดสอบในปีการศึกษา 2560 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2, 2561, น. 45-50)

การส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ สามารถทำได้หลายวิธี แต่วิธีการสอนที่ช่วยส่งผลให้ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญได้เป็นอย่างดีคือ เทคนิค เอสคิวสี่ อาร์ ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ (ไกรสร ประดับเพชร, 2561, น. 53) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนไตรคามประชาสรรค์ ผลการวิจัย พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีทักษะการอ่านหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน โดยเทคนิคการสอนนี้มีขั้นตอนสำคัญ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสำรวจข้อมูลในการอ่าน (S-Survey) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนให้นักเรียนอ่านบทอ่านและคำถามจากบทอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อเป็น

การมองภาพรวมของเรื่องราว 2) ขั้นตั้งคำถาม (Q- Question) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนตั้งคำถามจากบทอ่าน โดยมีครูผู้สอนคอยชี้แนะแนวทางให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม 3) ขั้นอ่านอย่างละเอียด (R1-Read) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนอ่านบทอ่านอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจและตอบคำถามจากบทที่อ่านที่ตั้งไว้ 4) ขั้นทบทวนการอ่าน (R2-Record) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนทำความเข้าใจคำตอบ แล้วจดบันทึกย่อเพื่อเตือนความจำของตนเอง 5) ขั้นสรุปใจความสำคัญ (R3-Recite) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนบอกคำตอบได้แล้ว ซึ่งครอบคลุมความหมายเดิมมาเขียนสรุปใจความด้วยภาษาตนเอง และ 6) ขั้นวิเคราะห์วิจารณ์ (R4-Reflect) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านทั้งหมด (สุนทร สนิธพานนท์ และคณะ, 2554, น. 225) นอกจากนี้แผนภาพโครงเรื่องเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญได้ดี เนื่องจากการเขียนแผนภาพโครงเรื่องจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำส่วนสำคัญของเรื่องได้ นำไปสู่การสรุปอย่างถูกต้อง เพราะผู้เรียนจะต้องตอบคำถามหลังจากอ่านเนื้อเรื่องในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ตัวละคร ฉาก เหตุการณ์ มีลำดับเหตุการณ์ ระยะเวลาของเรื่องและผลของเหตุการณ์ จากงานวิจัยของ (สาริณี หนูหมาด, 2559, น. 113) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาไทย โดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล พบว่า 1) ความสามารถในการเขียนภาษาไทยหลังการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สูงกว่าก่อนเรียน 2) ทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนหลังเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องอยู่ในระดับมาก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและยังเป็นวิธีที่ยืดผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการตั้งคำถามตอบคำถาม การจดบันทึก และเล่าถึงเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิผลของหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Design) แบบแผนที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ One-Group Pretest-Posttest Design (รัตนะ บัวสนธิ, 2562, น. 65)

2. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ที่เรียนในโรงเรียนขนาดกลางในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 28 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) อำเภอลอง จังหวัดแพร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster sampling)

3. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรและเลือกกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 5) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและการประเมินผล และผู้วิจัยเลือกใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ ทาบ่า (Taba, 1962, p. 10) เนื่องจากหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาเป็นหลักสูตรระดับหน่วยการเรียนรู้

2) ศึกษาบริบทต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สภาพการจัดการเรียนการสอน ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อนำประเด็นต่าง ๆ มาจัดเรียงลำดับความสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และกำหนดประเด็นในการพัฒนาหลักสูตร

3) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการสอนเอส คิว สี่ อาร์ เพื่อสังเคราะห์หลักการของหลักสูตรส่งเสริมการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

4) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยศึกษาจากเอกสาร ดังนี้ 1) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 3) หนังสือเรียนและคู่มือครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ.

5) วิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ เพื่อนำมากำหนดเป็นเนื้อหาของหลักสูตรซึ่งเนื้อหาของหลักสูตรมีจำนวน 3 หน่วย ใช้เวลา 18 ชั่วโมง

6) ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์กิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรฯ ผลการสังเคราะห์ได้ลำดับขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนเป็น 6 ขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 สำรวจข้อมูลในการอ่าน Survey (S) เป็นขั้นที่ผู้เรียนต้องทำการอ่านอย่างคร่าว ๆ นักเรียนสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหาของข้อเขียนนั้นอย่างคร่าว ๆ

ขั้นที่ 2 ตั้งคำถาม Question (Q) คือ เป็นขั้นที่ผู้เรียนต้องทำการตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านการตั้งคำถามในขณะที่อ่านจะ ช่วยให้ผู้เรียนตั้งใจ และจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน จากนั้นเขียนแผนภาพโครงเรื่องแสดงองค์ประกอบของเรื่อง ได้แก่ ตัวละคร ฉาก เหตุการณ์มีลำดับเหตุการณ์ ระยะเวลาของเรื่องและผลของเหตุการณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนลงมืออ่านเนื้อหา

ขั้นที่ 3 อ่านอย่างละเอียด Read (R) เป็นขั้นที่ผู้เรียนต้องทำการอ่านข้อความในแต่ละตอนช้าอย่างละเอียด นักเรียนอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ จากนั้นเขียนแผนภาพโครงเรื่อง แสดงองค์ประกอบของเรื่อง ได้แก่ ตัวละคร ฉาก เหตุการณ์ มีลำดับเหตุการณ์ ระยะเวลาของเรื่องและผลของเหตุการณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนลงมืออ่านเนื้อหา

ขั้นที่ 4 ทบทวนการอ่าน 4 Record (R) เป็นขั้นที่ผู้เรียนต้องทำการทบทวนอ่านช้าอย่างรอบคอบนักเรียนอ่านอย่างรอบคอบเพื่อให้ผู้อ่านจดบันทึกข้อมูลที่ได้ จากขั้นตอนที่ 3 และจดบันทึกเฉพาะส่วนที่จำเป็น และเป็นการบันทึกย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้อ่าน จากนั้นเขียนแผนภาพโครงเรื่อง แสดงองค์ประกอบของเรื่อง ตัวละคร ฉาก เหตุการณ์มีลำดับ

เหตุการณ์ ระยะเวลาของเรื่องและผลของเหตุการณ์ ผู้เรียนมุ่งหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้และจดบันทึกข้อมูลตามคำถามที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 5 สรุปใจความสำคัญ Recite (R) เป็นขั้นที่ผู้เรียนต้องทำการเขียนสรุปใจความสำคัญ นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเอง ถ้ามีข้อสงสัยไม่แน่ใจในตอนใดตอนหนึ่งให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ จากนั้นเขียนแผนภาพโครงเรื่อง แสดงองค์ประกอบของเรื่อง ตัวละคร ฉาก เหตุการณ์ มีลำดับเหตุการณ์ ระยะเวลาของเรื่องและผลของเหตุการณ์ด้วยภาษาของตนเอง

ขั้นที่ 6 วิเคราะห์วิจารณ์ Reflect (R) เป็นขั้นที่ผู้เรียนต้องทำการวิเคราะห์วิจารณ์ นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องทีอ่านแล้วแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยใช้เหตุผลสนับสนุน อาจทำได้โดยการเชื่อมโยงความคิดจาก เรื่องทีอ่านกับความรู้เดิม โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง โดยวัดได้จากแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7) สังเคราะห์วิธีการวัดและประเมินผลของการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรฯ ผู้วิจัยเลือกวิธีการวัดและประเมินผลเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

8) ร่างหลักสูตรฯ ตามองค์ประกอบของหลักสูตรที่สังเคราะห์ไว้ ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตรหลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

9) จัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรฯ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) คำแนะนำการใช้หลักสูตร 3) กำหนดการของหลักสูตร 4) บทบาทของครูผู้สอน 5) วิธีการวัดและประเมินผลของหลักสูตร 6) แผนการจัดการเรียนรู้

10) นำหลักสูตรฯ และคู่มือการใช้หลักสูตรฯ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 จึงจะถือว่ามีความเหมาะสม

11) นำหลักสูตรฯ และคู่มือการใช้หลักสูตรฯ ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และยื่นขอพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์จากหน่วยจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และเมื่อผ่าน

การพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์จึงได้จัดพิมพ์ เพื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ (สมบัตินิวประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 34 คน เพื่อทำการทดลอง นำร่องและหาค่าดัชนีประสิทธิผลของหลักสูตรฯ ได้ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6014

12) ปรับปรุง แก้ไขและจัดพิมพ์หลักสูตรฯ และคู่มือการใช้หลักสูตรฯ เป็นรูปแบบ สมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้จริงภาคสนามกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คนต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ชี้แจงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรส่งเสริมการอ่านจับใจความ สำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้กับกลุ่มเป้าหมาย

2) ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็น แบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามคู่มือการใช้หลักสูตรส่งเสริม การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เวลารวม 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนในชั่วโมงวิชาภาษาไทย

4) หลังจกการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรส่งเสริมการอ่านจับ ใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สิ้นสุดลง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบ หลังเรียน ด้วยแบบทดสอบการวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นแบบทดสอบ ปรนัย ชนิดเลือกตอบ (Multiple Choices) 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

5) รวบรวมผลการทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อนำไปใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) นำกระดาษคำตอบของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2) รวบรวมคะแนน แล้วคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนตามหลักสูตรส่งเสริมการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent samples)

ผลการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. หลักสูตรที่สร้างขึ้นคือหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 5) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและการประเมินผล ในภาพรวมหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.46) และคู่มือการใช้หลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.56) และประสิทธิผลของการเรียนตามหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เท่ากับ 0.6014

2. ผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 5) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการตามแนวคิดของทาบ (Taba, 1962, p. 10) ที่กล่าวว่าไว้ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) การวินิจฉัยความต้องการ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การเลือกเนื้อหา 4) การจัดองค์ประกอบของเนื้อหา 5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การจัดองค์ประกอบของประสบการณ์การเรียนรู้ 7) การวินิจฉัยสิ่งที่ประเมิน โดยผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดทั้ง 7 ขั้นตอนของทาบนั้น เนื่องจากหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาเป็นหลักสูตรระดับหน่วยการเรียนรู้ นอกจากนี้ จากขั้นตอนข้างตอน ผู้วิจัยยังได้ให้ความสำคัญกับการจัดองค์ประกอบของประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการทำกิจกรรมเพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้ที่นำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อีกทั้ง ผลการหาคุณภาพของหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในภาพรวมหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอนต่าง ๆ อีกทั้งนำบริบทจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การสัมภาษณ์ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แล้วนำมาสังเคราะห์และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปให้ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ จากนั้นผู้วิจัยจึงนำผลการตรวจสอบคุณภาพมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หลักสูตรนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6014 ทั้งนี้ เนื่องมาจากผู้วิจัยได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2552, น. 5) กล่าวว่าไว้ว่า ประสบการณ์ที่ทางโรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองไปในทางที่โรงเรียนปรารถนา และหลักสูตรที่ดี ควรตอบสนองความต้องการ ความสนใจของ

ผู้เรียนแต่ละคนเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยเน้นให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์จากเทคนิคการสอน SQ4R ทั้ง 6 ขั้นตอน เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีเทคนิคการอ่านที่สามารถเข้าใจหรือจับใจความสำคัญของเรื่องได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และจดจำได้เป็นอย่างดี ซึ่งผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ, 2554, น. 225) ที่ว่าการสอนแบบ SQ4R เป็นการสอนซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนเลือกสิ่งที่ตนเองคาดว่าจะรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำได้ดี และทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้การเขียนแผนภาพโครงเรื่องมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนสามารถลำดับขั้นเหตุการณ์ของเรื่องราวที่อ่าน และสามารถสรุปรวบยอดได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (รัตนา รุ่งประพันธ์, 2554) ที่กล่าวว่าแผนภาพโครงเรื่องมีลักษณะเป็นความคิดรวบยอดที่สรุปความเป็นหมวดหมู่ของสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ หลักการหรือแนวคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตีความและทำความเข้าใจข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ

2. ผลการใช้หลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้นำหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยเทคนิค SQ4R และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ทำให้ผู้เรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญได้เป็นขั้นตอนช่วยให้นักเรียนสามารถตอบคำถามเรื่องราวที่อ่าน ซึ่งจะเป็นแนวทางที่ทำให้ผู้อ่านมีขอบเขตในการอ่านเนื้อหาแล้วนำไปสู่การจับใจความสำคัญอย่างถูกต้องและสมบูรณ์ อันเนื่องมาจากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 6 ขั้นตอนนี้ นักเรียนสะท้อนให้เห็นว่ามีการให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีระหว่างครูและนักเรียน โดยเฉพาะในขั้นที่ 5 สรุปใจความสำคัญ Recite (R) เป็นขั้นที่นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเขียนได้อย่างอิสระตามขอบเขตของเนื้อเรื่อง และขั้นที่ 6 วิเคราะห์วิจารณ์ Reflect (R) เป็นขั้นที่นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยโดยใช้เหตุผลสนับสนุน ซึ่งผู้วิจัยสังเกตเห็นได้ว่านักเรียนให้ความสนใจกระตือรือร้นเป็นอย่างมากในการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านโดยมีทั้งที่เห็นด้วยและทั้งที่โต้แย้งกัน ทั้งนี้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังทำให้ผู้วิจัย พบว่านักเรียนขาดทักษะของการตั้งคำถามในเรื่องหรือเนื้อหาที่อ่าน จะเห็นจากการทำกิจกรรมในขั้นที่ 2 ขั้นที่ผู้เรียนต้องทำการตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามในขณะที่อ่าน พบว่านักเรียนตั้งคำถาม

แบบปลายปิดเป็นส่วนมากแสดงให้เห็นว่านักเรียนต้องมีการฝึกฝนในด้านของการตั้งคำถามให้มากขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามในการเรียนตามหลักสูตรนี้ก็ทำให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องหรือเนื้อหาที่อ่านได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณัฐกร ทูลศิริ, 2561, น. 116) ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค SQ4R ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้ โดยวิธี SQ4R สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้การนำหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอน เอส คิว สี่ อาร์ ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จะเห็นได้ว่าการใช้แผนภาพโครงเรื่องเข้ามาช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนทำให้นักเรียนมีเทคนิคที่ช่วยให้จดจำเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สาริณี หนูหมาด, 2559, น. 113) ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาไทย โดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร พบว่า 1) ความสามารถในการเขียนภาษาไทยหลังการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง สูงกว่าก่อนเรียน 2) ทักษะการทำงานกลุ่มของนักเรียนหลังเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จ ครูควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งจัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนฝึกตั้งคำถาม และการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านอยู่เสมอ

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาจนำไปปรับใช้ให้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น โดยครูต้องเลือกเนื้อหาการอ่านให้เป็นที่น่าสนใจหรือเหมาะสมกับระดับชั้นนั้น ๆ และสามารถจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ที่หลากหลายขึ้นในระดับชั้นที่สูงขึ้นไป ตลอดจนการขยายเวลาในการจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้นหากมีกิจกรรมอื่นร่วมด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมกระบวนการคิด
ขั้นสูง

2.2 ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านอื่น ๆ ควบคู่กับ
การอ่าน เช่น ความสามารถในการเขียนของนักเรียน ความสามารถในการเล่าเรื่องจากสิ่งที่
อ่าน

เอกสารอ้างอิง

- ไกรสร ประดับเพชร. (2561). การพัฒนาแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนไตรคามประชาสรรค์ (รายงานการวิจัย). ขอนแก่น : โรงเรียนไตรคามประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2.
- ณัฐกร ทูลศิริ. (2561). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค SQ4R. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2562). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนา รุ่งประพันธ์. (2554). ทักษะการอ่านจับใจความ. เรียกใช้เมื่อ 14 กันยายน 2563 จาก <http://www.mayoktech.ac.th/~rattana/index.html>
- โรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง). (2562). รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562.แพร่ : โรงเรียนบ้านเหล่า (รัฐราษฎร์บำรุง).
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2552). หลักสูตรในสารานุกรมวิชาชีพครูเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา.
- สาริณี หนูหมาด. (2559). การพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาไทย โดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สงขลา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2554). วิธีการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เทคนิคพรินติ้ง.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2. (2561). รายงานผลการประเมินทดสอบระดับชาติ ปีการศึกษา 2561.แพร่ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2.

Taba, H. (1962). Curriculum development : Theory and practice. New York : HarcourtBrace & world.

